N^er 120. ROK 1845. CZWARTEK 29 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiace złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rózne uwagi
	6	27" 4, 386	† 11, 7	4, 76	ZPł. Zachodni słaby	Chmurno	Deszcz
28	2	4, 963	+ 15, 7	4, 27	PPo. Zachodni ,,	,,	Grzmoty, Deszcz
	10	5, 484	+ 11, 6	4, 79	PPł. Wschodni ,,	,,	Deszcz

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Wczoraj po południu, burza z grzmotami piorunami przeszła w blizkości naszego miasta, pozdrowiwszy nas tylko ciepłym deszczem; — dziś pochmurno, — i słaba nadzieja żeby się do wieczora wypogodziło, przezco stracilibyśmy ostatnią processyą wieczorną z kościoła Panny Maryi.

Wiadomosci zagraniczne.

WIADOMOŚCI Z POCZTY DZISIEJSZEJ.

— *Paryż* 22 *Maja*. —

Pan Guizot w pierwszych dniach czerwca powróci do swego urzędowania. — Podług wiadomości z Algieru, cesarz marokański nieratyfikował traktatu pokoju z Francyą, tyczącego się nowych rozgraniczeń z Algieryą. — Papiery na giełdzie licho stoją.

— *Szwajcarya*. —

Gazeta bazylejska donosi z Lucerny, że wyrok śmierci potwierdzony w drugiéj instancyi przeciw doktorowi Steiger za należenie do buntu, został zawieszony, i że wielkie mocarstwa, na przypadek zamienienia kary śmierci na wygnanie, ofiarowały się odesłać go do Ameryki północnéj.

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

— *Warszawa* 24 *Maja* —

Najjaśniejszy Cesarz i Król Jmć odwidził onegdaj w zamku JO. Xiężnę Warszawską, poczem odbył w południe przegląd zebranych w Łazienkach żołnierzy nieograniczenie urlopowanych; następnie w towarzystwie JO. Xięcia Namiestnika zwidził cytadellę Alexandryjską, a w powrocie do Łazienek szpital starozakonnych przy ul. Pokornéj. Wieczorem w towarzystwie J. X. W. W. Xięcia Heskiego, używał przejażdżki po lasku Łazienkowskim.

Wczoraj przed południem na równinach między Powązkami i Parysowem zaczęły się odbywać przed Najjaśniejszym Panem obroty wojsk różnéj broni. Po południu mieli zaszczyt być przedstawionemi Najjaśniejszemu Panu biskupi z wyższém duchowieństwem, członkowie rady Administracyjnéj, senatorowie, członkowie Senatu i prezes Banku Pol.

I Warszawa będzie miała *Dom Przedpogrzebowy*; właśnie Magistrat tutejszy ogłosił licytacyę na wymurowanie podobnego domu przy ulicy Wareckiéj.

Zwyczajem XIXgo wieku w kraju tutejszym, damy gdy są w żałobie, noszą suknie czarne merynosowe lub tybetowe; przez pierwsze 6 tygodni żałoby z białą szeroką oblamką, a przez rok następny bez takowéj, zmieniając ku końcowi żałoby suknie wełniane na jedwabne, a kapelusze czarne na słomkowe (gdy w lecie), czarnemi wstążkami ozdobione. W dniach uroczystych lub gdy obchodzoną jest pamiątka radosna rodziny, strój czarny bywa zmieniany na zupełnie biały, co tylko trwa przez dobę. Inne oznaki żałoby okazują się w ubiorze liberyi, która zrzucając kolory herbowe, przywdziewa suknie z kiru czarnego. Kolory zaś herbowe zawieszają się na ramionach służących dworskich w pękach wstążek. I dla tego to dobór kolorów tych wstążek nie jest rzeczą obojętną. I owszem, takie tylko kolory winny być używane, które mieszczą się w herbie, i stosunek ich pod względem ilości wstążek jednego rodzaju, powinien być odpowiedni przemaganiu w herbie, tego lub owego koloru lub metalu. Zamożne osoby obijają sprzęty swoje i powozy czarnem suknem, i używają do korrespondencyi papieru listowego z czarnemi obwódkami, pieczętując listy lakiem żałobnym. Za Kazimierza Wielkiego, króla Polskiego, lat temu blisko 500, wydane zostało prawo o żałobie wdów w Polsce, treści następującéj: » W do-

wa chodzić ma w sukni czarnéj albo szaréj, włosów nie trefić, złotych i srebrnych opasek, wszelkich ozdób i szlacheckich płaszczyków nie nosić. Jeżeli która tego zachowywać nie będzie i krewny nieboszczyka dowiedzie jéj występku, ma być pozbawioną wszystkich dóbr mężowskich.« Postanowienie to nie zdaje się być nowem co do treści, był to raczéj środek do podtrzymania święcie zawsze obchodzonego w Polsce obrzędu żałoby. Slady czego napotykają się w Kronikarzu Marcinie i u wielu innych historyków. Królowie polscy tak jak i francuzcy gdy byli w żałobie, używali koloru fioletowego zamiast czarnego. Co kraj, to obyczaj, wiadomo że w innych narodach kolory żałoby są różne; w Chinach biały, u Egipcyan żółty, a w innych popielaty, były oznaką smutku.

— *Dnia* 26 *Maja.* —

Wszystkie spacery wczoraj były puste, bo głównym punktem zebrania publiczności Warszawskiéj, były Łazienki Królewskie. Od 5téj z południa ruch w téj części miasta był niezwyczajny. Tłumy osób wszelkiego stanu sypały się pieszo, powozami, omnibusami i dorożkami. Taras pałacu i wszystkie pobliskie alee, były jakby nabite publicznością. Łazienki wczorajsze były piękniejsze od tegorocznych Bielan. O godz. 7éj rozpoczęto widowisko w teatrze na wyspie. Na tém przedstawieniu znajdowali się: J. W. X. Wysokość Xiążę Emil Hessen Darmsztadzki, JO. Xiążę Namiestnik, świta Cesarska, znakomite osoby płci obiéj zaproszone, i świetne grono obywateli z żonami oraz młodzieżą i ludu. Prócz tego do kilku tysięcy osób otoczyło brzegi kanału i uszykowało się na przyległych pagórkach przypatrując się z tych miejsc przedstawieniu, które powszechne zadowolenie w widzach wzbudziło. Tym razem ulubiony balet pomnożony został płynieniem statków iluminowanych, wiozących wesołych gości na zabawę tancerską, a zakończenie widowiska upiększyło się, gdy zajaśniały na wyspie i w aleach parku liczne ognie bengalskie przemieniające co chwila kolory, co zachwycający i nowy widok sprawiło. Czas wczoraj był jak najpiękniejszy, pogoda niezmienna, powietrze ciche, a wiosna w całéj okazałości. Najjaśniejszy Pan ukazywał się kilkakrotnie na balkonie pałacu, a o w pół do 8méj używał przejażdżki w parku, przejeżdżając to sam, to w towarzystwie JO. Xięcia Namiestnika, wpośród zgromadzonych tłumów, które rozstępowały się, witając miłościwego Pana. Około 10, zgromadzeni zaczęli opuszczać Łazienki, a jednocześnie zaludniło się miasto powracającemi.

— *Petersburg* 11 *Maja.* —

Wczoraj odbył się w kaplicy nadwornéj pałacu Zimowego obrzęd chrztu J. C. W. Xiężniczki Eugenii Maxymilianowny, wnuczki NN. Państwa. Rodzicami chrzestnemi byli: Najjaśniejszy Cesarz, Król Szwedzki, Cesarzewna, Wielka Xiężna Helena Pawłówna, i panująca xiężna Hohenzollern Hechingen W czasie liturgii N Cesarzowa raczyła podnieść Wysokonarodzoną do Komunii św. i włożyć na Nią order św. Katarzyny.

— *Paryż* 14 *Maja.* —

Francuzka akademia składa się teraz z następujących 40 członków: Chateaubriand, Lecretelle, Jouy, Baur Lormian, Villemain, Droz, Brifaud, Giraud, Feletz, Royer-Collard, Lebrun, Barante, Lamartine, Segur, Pongerville, Cousin, Vieunet, Jay, Dupin, Tissot, Thiers. Scribe, Salvandy, Dupaty, Guizot, Mignet, Flourens, Molé. Victor Hugo, Saint Aulaire, Ancelot, Tocqueville, Pasquier, Ballanche, Patin, Saint Marc Girardin, Saint Beuve, Merimée, Vigny, Vitet.

Rozchodzi się wieść, że poselstwo xięcia Broglie w Londynie, w chwili, kiedy miano ostatecznie zawrzeć nowe układy, doznało niespodziewanych przeszkód: ministerstwo angielskie, zapewnie w skutku czynionych przez stronnictwo wigowskie wyrzutów, żąda jak się zdaje, aby dodać do traktatu klauzulę, dotyczącą osad handlarzy niewolnikami na brzegach afrykańskich. Te składy należą po większéj części do portugalczyków, brazylian, a w części do małych xżąt, którzy z swych poddanych robią przedmiot handlu. Anglia rząda dla stron traktujących uznania prawa uderzenia na te osady i ich zburzenia. Xżę Broglie zdaje się uważać te stypulacye za dwuznaczne, i waha się je przyjąć.

Constitutionnel donosi z Algieru, że Abd-el-Kader ukazał się na czele 10,000 wojska, wątpi jednak, aby on już opuścił Marokko.

Paryż ma 21 teatrów: l'Opera, les Italiens. les Français, l'Opera Comique, l'Odeon, le Gymnase, le Vaudeville, les Variétés, le Palai Royal, la Porte St. Martin, l'Ambigu, la Gaité, le Cirque Olympique, les Folies Dramatiques, les Delassemens Comiques, les Funambules, la Porte St. Antoine, le Théatre St. Marcel, le Théatre du Luxembourg, le Pantheon i le Petit Lazari. Te teatra prócz l'Opera i les Italiens grają codzień.

Słychać że p. Guizot ma w przyszły poniedziałek znowu objąć ministerstwo.

Konstantynopol posiada teraz 7 dzienników, 2 w języku tureckim, 3 we francuzkim, 1 w greckim i 1 w armeńskim.

— *Konstantynopol* 30 *Kwietnia.* —

Zaręczyny siostry sułtana, sułtanki Adile, z Muszyrem Topchany, Ahmedem Ali Paszą, odbyły się d. 26 kwietnia w seraju Top Kapu, przed chorągwią proroka, w obec Muftego, i według zwyczaju przez zastępców. Pana młodego zastępował W. Wezyr Reuf Pasza, a pannę młodą, Kislar Aga, naczelnik eunuchów. Po ukończeniu obrzędu W. Wezyr udał się do mieszkania nowożeńca, i w uroczystéj procesyi przeniósł podarunki jego przeznaczone dla sułtanki, do pałacu sułtańskiego Czyragan. Nazajutrz Ahmed Pasza złożył swoje uszanowanie sułtanowi. Uroczystość weselna odbędzie się latem.

Ambasador francuzki, baron Bourqueney, powrócił tu po 6 miesięczéj niebytności.

Były minister spraw zagr., Akif Pasza, umarł w powrocie z Mekki do Kairu.

Grecki patryarcha Germanos podał porcie prośbę o swoją dymissyę. Synod otrzymał rozkaz przystąpienia do wyboru nowego patryarchy.

— *Rzym 3 Maja.* —

D. 27 z. m. umarł tu kardynał-kapłan Luigi del Drago, w wieku lat 69.

Przed kilku dniami umarła tu małżonka xięcia M. Jabłonowskiego, owdowiała xiężna Ercolani, przyrodnia siostra xięcia Canino, który właśnie co z niebezpiecznéj wyzdrowiał choroby.

Jenerał Zamboni wysłany został na przegląd wojsk Papiezkich.

Nie tylko w miastach prowincyonalnych, ale i u nas aresztują w nocy wiele osób.

— *Chiny.* —

Deutsche Allg. Zeitung zawiera list z Makao z d. 14 lutego, w którym czytamy: »Cesarz chiński złożył rządy w ręce rejencyi; kogo wyznaczy na następcę swego, nie wiadomo. W każdym razie ważne zajść mogą wypadki. Jedyny i pierwszy budżet rządu chińskiego, ogłoszony w październiku r. z., wykazuje deficytu 38,800,000 talesów (1 tales znaczy 2 talary) w dochodach r. z., którego pokryć nie podobna; ludzie są zbyt ubodzy, aby mogli zapłacić, a do wymuszenia gwałtem pieniędzy, nie posiada rząd dostatecznéj władzy. W pobliskości Nankinu wybuchło powstanie podobnież i w Formosa. Kilka prowincyj zubożało wskutek wylewu wód. Na naprawę samych grobel rzeki Żółtéj potrzeba kilka milionów. Jak długo kraj z takiemi finansowemi kłopotami, polityczną swoją niepodległość utrzymać potrafi, nie trudno przewidzić; wielka zmiana stosunków musi nastąpić. Wątpić także należy, czy Japan długo pozostanie nienaruszonym, i warto jest na te przyszłe wypadki baczne zwracać oko. Cochinchina dozwoliła wolnego handlu, pomimo tego jednak nie jest odwiedzaną. Dotychczas zostawała ona pod wpływem francuzkim; ale ta przyjaźń zachwiała się znowu, i fregacie francuzkiéj zawinąć do kraju wzbroniono.

— *Washington 6 Kwietnia.* —

Właśnie nadeszła tu wiadomość, że bil względem przyłączenia Texasu do Unii we wszystkich prowincyach rzeczypospolitéj został bardzo dobrze przyjęty. W Galweston ludność nie mogła się posiadać z radości; okręty w porcie zaciągnęły bandery, działa dawały ognia, a lud zgromadził się formalnie do kościołów na *Te Deum*. Chociaż mówią, że posłowi angielskiemu wspólnie z francuzkim udało się skłonić Mexyk do uznania niepodległości Texasu, zapewnić jednak możemy, że ten środek już na nic się nie przyda. Gdyby Anglia szczerzéj postępowała, gdyby się nie była wachała między Mexykiem i Texasem, byłoby to może skutecznem; ale teraz już wszystko zapóźno. Umysły już postanowiły zostać amerykańskiemi, i żadne układy dyplomatyczne nie są zdolne wstrzymać naturalnego biegu wypadków. Przy ogromnéj więc popularności przyłączenia, nie łatwo deputowany przeciwko niemu głosować będzie. Z 40 członków kongressu Texaskiego, 36 jest za przyłączeniem, a Senat złożony z 14 członków, jednozgodnie jest mu także przychylny. Ci ludzie są to właściciele gruntów, wiedzą bardzo dobrze, że za przyłączeniem się do Unii, wartość ich własności o 100 procent się podniesie; dla tego samego więc nie będą chcieli zdradzić swego kraju i unii, z któréj pochodzą. Aleź w konstytucyi texańskiéj tak jak w konstytucyi Stanów Zjedn. istnieje ta zasada, że dwie trzecie części obu izb niweczą veto Prezydenta. Obojętną więc jest rzeczą dla sprawy przyłączenia, czy prezydent Anson Jones jest za przyłączeniem lub nie. Musi on jednak zwołać nadzwyczajne posiedzenie kongresu, a na niem, jak przewidzieć można, przyłączenie żadnego nie dozna oporu, a nawet może jednozgodnie zostanie uchwaloném.

Że Anson Jones i jego minister Stanu pan Smith, dawniéj sprawujący interesa w Paryżu, nie są za przyłączeniem, łatwo to sobie wytłómaczyć można. Anson Jones po przyłączeniu zostanie niczem, podobnież i jego minister Stanu; dobrzeby było, żeby sobie choć w kraju bezpieczne schronienie znaleźli. Anson Jones, był w swoim czasie handlarzem pigułek, tak nazwanym: *Quack medicine man*, i ówczesne miejsce zamieszkania swego, Filadelfię, trochę za spiesznie opuścił. Houston zaś, poprzednik jego, wiele rzeczywiście zasłużył się krajowi. Jestto w ogóle znakomity człowiek. Przez długi czas żył on pomiędzy cherokezami, ubierał się tak jak indyanin, to jest: chodził nago, powrócił potém na łono cywilizacyi, został gubernatorem kraju Tenessee, członkiem kongresu a w końcu dowódcą Texanów i prezydentem rzeczypospolitéj. I on oświadczył się ostatniemi czasy za przyłączeniem, jak to już wnoszono z ożenienia się jego z młodą amerykanką z unii.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 28 do dnia 29 Maja.

Cheliński Stanisław ob., Wodzicka Zofia hr., Wodzicki Franciszek hr., Rainke kuryer ces. ros., Colloredo hr. kuryer ces. ros., Wyżykowska Benigna ob., Fragniere Katarzyna, z Polski; — Trzecieska Anna, Rudzki Adolf, Mariański Ludwik, Schabo Jan, z Galicyi; — Schottenberg Ludwik, Möllerheim Berta, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Fersen Zofia hr., Sołtykowa Izabella, Cabert Xawery, Pietrusiński Ludwik, Galewicz Maryanna, Jankowski Władysław ob., Bystrzanowski Maxymilian, do Polski; — Stojowska Teofila ob., Colloredo hr. kuryer ces. ros., do Galicyi; — Raski Jan, Bielicki Ludwik ob., Menżyński Piotr z żoną, Kossak Emilian, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Obwieszczenie.

Nro. 2830.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na mocy upoważnienia Senatu Rządzącego z dnia 14 Marca r. b. N. 1240 D. G. S. podaje do powszechnéj wiadomości, że w dniu 4 Czerwca r. b. o godzinie 11 przed południem do godziny drugiéj z południa, odbywać się będą w biórach Wydziału Skarbowego publiczne *in minus* przez opieczętowane sekretne deklaracye licytacye na wypuszczenie w przedsiębiorstwo okopania lasów Rządowych: 1) części lasu Szczeciniec, Chełm i Żakowiec w obrębie Czernichów położonego w linii sążni 2223½ od kwoty złotych polskich 889 groszy 12 poczynając, przy użyciu 9 dni karnych; 2) lasku dębowego wraz z wiklem w obrębie Wyciąże położonego, w linii sążni 1503 od kwoty złotych polskich 901 groszy 24 poczynając, nakoniec 3) lasu Bronowskiego również w obrębie Wyciąże położonego w linii 1176 sążni, to jest: połowy całego obwodu tego lasu od kwoty złotych polskich 784 poczynając, przy użyciu pomocy dni karnych 12; które to okopania z dniem ostatnim Października r. b. ukończone być winny.

Chcący licytować spiszą wedle formy *Dziennikiem Rządowym* i *Gazetą krajową* ogłoszonéj deklaracyą, wniosą do Kassy Głównéj *vadium* odpowiednie *ad* 1*m* 89, *ad* 2*m* złotych 91, *ad* 3*m* 79 złotych, a zyskawszy poświadczenie tego wniesienia na deklaracyi, złożą takową w dniu i czasie jak wyżéj na ręce Senatora w Wydziale Dochodów Publicznych i Skarbu Prezydującego. Warunki tych licytacyj każdego czasu w biórze Wydziału przejrzanemi być mogą.

Wzór do Deklaracyi.

Deklaracya.

Którą podpisany stósownie do ogłoszonéj licytacyi przedsiębiorstwa okopania lasów Rządowych, po przejrzeniu, zrozumieniu i przyjęciu warunków téj licytacyi, obowięzuję się wykonać roboty w lesie (tu wymienić w którym) za summę złotych polskich (wymienić literami i cyfrą), *vadium* przepisane jak poświadczenie na wierzchu deklaracyi dowodzi, w kassie Głównéj złożoném zostało. (Wyrazić datę, imie i nazwisko i miejscezamieszkania.)

Kraków d. 21 Maja 1845 r.

Z. Senator Prezydujący,
K. Hoszowski.

(2r.) Sekr. F. *Girtler.*

Nro 2842.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na zasadzie art. 12 Ust. hyp. z roku 1844 wzywa wszystkich mogących mieć prawo do spadku po Antonim Muszyńskim pozostałego, składającego się z połowy realności Nr. 271, 346 i z całéj realności Nr. 347 w Gminie IX. M. Krakowa położonych, aby w terminie miesięcy trzech z takowemi do Trybunału zgłosili się, po upływie bowiem tego terminu, spadek ten zgłaszającemu się Tomaszowi Muszyńskiemu synowi zmarłego, przyznanym zostanie.

Kraków dnia 24 Maja 1845 r.

Sędzia Prezydujący,
J. *Pareński.*

(1r.) Sekr. *Lasocki.*

Nro 2046.

TRYBUNAŁ

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wskutek wniesionego żądania z strony Gołdy Gerstenfeldowéj o przyznanie spadku Feigli i Temerli Gerstenfeldom po ojcu ich Abrahamie tudzież siostrach Małce i Baili Gerstenfeldach na nie przypadającego i na zasadzie art. 12 ust. hyp. z roku 1844 wzywa mających prawo do rzeczonego spadku, aby w przeciągu 3 miesięcy z dowodami prawo takowe popierającemi do Trybunału zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie spadek ten, obecnie zgłaszającém się w częściach na nie przypaść mogących, przyznanym zostanie.

Kraków dnia 26 Maja 1845 r.

Prezes Trybunału,
MAIER.

(1r.) *Lasocki* Sekr.

Doniesienie prywatne.

Od dnia 28 Maja otwarte będą Kąpiele wody mineralnéj naturalnéj przy Podgórzu N. 122 która osobliwie w słabościach reumatycznych jest bardzo skuteczną. Kąpiel pojedyncza złp. 1, Abonament z przedpłatą na 30 kąpieli złp. 24. Mieszkania przez czas trwania kąpieli za pomierną cenę mieć można. Oraz oznajmia się, iż chrześcianie prawdziwie ubodzy za zaświadczeniem doktora w podobnych słabościach podług ordynacyj kąpiele bezpłatnie otrzymają.

Podgórze d. 27 Maja 1845 r. (2r.)